

[Mose Hansen.]

lig stor og hurtig forbedring af betalingsbalancen, et stort valutaoverskud og fremgang i beskæftigelsen.

Disse ting bør man tænke over i den aktuelle situation. Efter folketingsvalget i 1960, hvor den forhenværende statsminister Kampmann ville gøre gode tider bedre, er det intet under, at der i 1961 fra LOs side blev stillet så store krav, som arbejdsgiverne ganske vist forsøgte at holde igen på, men det var selvsagt en umulighed at få disse krav afstemt med, hvad der var grundlag for i produktivitetsfremgangen, når regeringen med regeringschefen i spidsen havde lovet at gøre gode tider bedre.

Fra 1961 og til nu har ca. 80 pct. af befolkningen levet efter denne devise: gode tider bedre, og man har trolig fortsat dansen om prystalssøjlen med den følge, at vi ved begyndelsen af 1963 står med et stort underskud på betalingsbalancen, ca. 1½ milliard, og en stærkt forringet valutabeholdning, der ville have været helt ude af billedet, hvis vi ikke havde optaget lån i udlandet, både private og offentlige.

Til disse vanskeligheder kommer nu de afbrudte markedsforhandlinger i Bruxelles, som gør, at situationen i dag er mere uklar end nogen sinde før. Hvad de afbrudte markedsforhandlinger med svigtende afsætning af eksportvarer vil komme til at betyde for vore eksporterhverv, kan ingen i dag vel helt gøre sig klart, men det kan for landbrugets vedkommende let komme til at betyde nedgang i eksportindtjeningen på 700-800 mill. kr., ja, måske endda mere. Hvad landbrugets svigtende indtjening betyder, er vel nu ved at gå op for adskillige, men ansvaret for, at dette ikke i sin fulde styrke er gået op for befolkningen, hviler på regeringen, som ikke blandt de mange muligheder har indstillet befolkningen og samfundet på det, vi oplevede ved de Gaulles nej i januar.

Det er vor fremtid, der nu står på spil; derfor gælder det om, at der vises mådehold på de fronter, der har ført til den økonomiske misere. Man må nu afstå fra at bevilge nye lønforhøjelser og omkostningsstigninger ud over, hvad der er grundlag for i produktionen, men det gælder samtidig om at få genskabt konkurrenceevnen inden for eksporterhvervene. Her

tænker jeg i dag først og fremmest på landbruget. Dette erhvervs omkostninger må formindskes og produktiviteten sættes yderligere op, hvis det er muligt, men landbruget må denne gang have mulighed for at beholde de resultater, der opnås ved produktivetsforbedring. Landbrugets indsats i årene efter krigen har med hensyn til produktivetsforbedring og rationalisering været meget stor, men landbruget har måttet aflevere de deraf flydende økonomiske resultater til de stadig stigende omkostninger, der var en følge af regeringens og samfundets svigtende mådeholdspolitik.

Den højtærede statsminister, hr. Krag, har smukt formet nogle ord om en kage, der skulle deles med fornuft. Jeg er af den opfattelse, at der ingen kage er at dele, og skulle der eventuelt være en mindre, bør vi undlade at skære af den. Deler vi derimod den eventuelle lille kage efter det forhold, at den, der har den stærkeste vælgermasse eller de stærkeste organisationer bag sig, får tildelt de største bidder, er jeg bange for, at fremtiden ikke sætter kager på bordet, måske ikke engang brød i mange hjem. Følgerne vil utvivlsomt blive nedsat beskæftigelse og arbejdsløshed.

Fornytt fremgang socialøkonomisk skabes kun ved, at vi hver især sætter kræfter og vilje ind på at gøre eksporterhvervene konkurrencedygtige. Et af vore store og for dansk økonomi altafgørende eksporterhverv, landbruget, befinder sig i dag i alvorlige økonomiske vanskeligheder. Disse vanskeligheder er dels skabt af de afbrudte forhandlinger i Bruxelles, men den, der har fulgt landbruget, vil vide, at de senere års økonomiske udvikling herhjemme heller ikke har taget tilstrækkeligt hensyn til landbrugets betydning som grundlag for skabelse af valuta-indtjening og dermed betalingsbalance og valutastilling. De øvrige eksporterhverv kan ikke kompensere de $\frac{2}{3}$ af landbrugets produktion, der går til eksport, og som indbringer omkring 10 mill. kr. daglig i nettovaluta. Disse penges hjembringelse er en uomgængelig nødvendighed for, at samfundets hjul ikke skal gå i stå, eller sagt med andre ord: får landbruget ikke sådanne muligheder, at det fortsat kan skaffe disse penge hjem, kan vi ikke fortsat leve og forbruge, som vi gør.

Vi ville i dag have stået betydeligt bedre